

Dohoda o spolupráci Národní kulturní komise a Fondu národní obnovy při přejímání státního kulturního majetku

4. 4. 1949, Praha

Dohoda upřesňuje způsob přejímání mobiliáře prohlášeného za státní kulturní majetek ze správy Fondu národní obnovy do správy Národní kulturní komise. Dále charakterizuje předměty, které je nutné považovat za státní kulturní majetek.

Dohoda o spolupráci Národní kulturní komise a Fondu národní obnovy v Praze při přejímání státního kulturního majetku (nepřátelského movitého majetku, zkonfiskovaného podle dekretu č. 108/45 Sb.)

Oba činitelé, Národní kulturní komise a Fond národní obnovy, mají stejné morální povinnosti ke kulturnímu majetku státu, zahrnujícímu předměty z nepřátelského majetku, zkonfiskovaného podle dekretu č. 108/1945 Sb. Tyto společné morální závazky, využití účelně kulturního majetku státu revoluci nabytého a postavití jej do služby národní kultury, vedou je k nejužší spolupráci. Aby se mohla tato spolupráce v zájmu obou stran zdárně rozvinouti, ujednávají Národní kulturní komise a Fond národní obnovy tuto dohodu:

- 1. Na podkladě zákona ze dne 16. května 1946, č. 137 Sb., o Národních kulturních komisích, převezme Národní kulturní komise z nepřátelského majetku, zkonfiskovaného dekretem č. 108/1945 Sb. a spravovaného až do úplné likvidace Fondem národní obnovy v Praze, předměty, které mají podle § 2 citovaného zákona hodnotu kulturní uměleckou, historickou nebo vědeckou, a pokládají se proto ve smyslu zákona za státní kulturní majetek.*
- 2. Tato dohoda týká se výhradně věcí movitých; o věcech nemovitých bude učiněna dohoda zvláštní.*
- 3. Podle § 3, odst. 1 citovaného zákona zásadně se pokládají za státní kulturní majetek movité věci hodnoty umělecké, kulturní nebo vědecké, a to jednotlivé předměty i jejich sbírky spadající do těchto oborů a druhů:*

a/ Skupina věcí, v níž veškeré předměty i jejich sbírky mají význam unikátní.

Do této skupiny, v níž jest pokládati všechny předměty za státní kulturní majetek, patří:

a. Památky písemné

1/ *Archiválie (listiny, akta, archivy podniků, spolků, soukromníků; korespondence, autografy, pečeti) – jednotlivé i celé jich sbírky.*

2/ *Rukopisy všeho druhu.*

3/ *Staré tisky (prvotisky do r. 1500, tisky od r. 1500 do r. 1850 včetně hudebnin).*

b. Díla výtvarná umělecké hodnoty

1/ *Obrazy všech technik a dob (oleje, tempéry, akvarely, miniatury).*

2/ *Plastiky (sochy, reliefs, drobná plastika, mince, medaile, plakety, pečetidla).*

3/ *Grafika všech technik a dob (kresba, dřevoryt, lept, mědiryt, oceloryt, lithografie) – jednotlivé listy a serie.*

4/ *Díla uměleckého řemesla a průmyslu všech technik a dob a zemí, nábytek, sklo, keramika, kovy, email, textilie (gobeliny, hodnotné koberce, výšivky, krajky), umělecky zpracované kůže, dřevo, perleť, drahokamy, a všechny předměty užitkové umělecké hodnoty (hodiny, stolní nářadí, lampy atd.).*

c. Významné rodinné památky týkající se významných osobností života kulturního a politického.

1/ *Portréty (obrazy, kresby, grafiky, miniatury, reprodukce, fotografie, plastické busty).*

2/ *Korespondence.*

3/ *Upomínky.*

4/ *Rozrody, genealogické tabulky atd.*

b/ Skupina věcí, z níž státním kulturním majetkem jsou jednotlivé předměty.

Do této skupiny, v níž za státní kulturní majetek se pokládají jednotlivé předměty nebo jejich určitý počet nebo ucelené sbírky podle vytrídění zmocněnci Národní kulturní komise v Praze, náleží:

a. Mladší tiskopisy (od r. 1850 do dneška)

1/ *Knihy (vědecká literatura, výběr krásné literatury, všechna první vydání, knihy umělci ilustrované neb upravené, umělecké publikace).*

2/ *Tiskopisy (akcidence, plakáty atd.).*

3/ *Mapy, plány (atlasy) rukopisné nebo tištěné.*

4/ *Reprodukce – fotografie, negativy skleněné, filmy, diapositivy, papírové otisky negativů, mechanické reprodukce grafické všech technik a jejich původní štočky (včetně pohlednic).*

b. Památky kulturně-historické

1/ *Kroj a jeho součástky (civilní, vojenský, kněžský, lidový, livreje).*

2/ *Vzácné hudební nástroje a staré hudební přístroje, staré a významné gramofonové desky.*

3/ Starožitné zbraně vojenské a lovecké.

4/ Vozidla starších typů (vozy, saně, postroje, dětské kočárky, jízdní kola, auta, motocykly).

5/ Staré hračky a hry.

6/ Řády, odznaky, kolky; známky (mimo filatelii), pokud jsou dokladem vývoje grafického umění.

7/ Nástroje, nářadí a stroje (pro obchod, průmysl, řemeslo, zemědělství apod.) starších typů již neužívaných.

8/ Předměty pravěkých a exotických kultur.

c. Památky vědecké hodnoty.

1/ Vědecké aparáty (fotografické, promítací, zaměřovací, astronomické, chemické, početní, psací) starších typů, již neužívané.

2/ Přírodovědecké památky (geologické, mineralogické, zoologické, botanické preparáty, herbáře a vycpaniny).

3/ Parohy, rohy, zuby, lovecké trofeje domácí i exotické.

4/ Skříně k ukládání vědeckého materiálu (na plány, nerosty, kosti, knihy, mince atd.), kartotéky.

4. Zjištění, které z konfiskovaných věcí spadají pod odst. 3., a vytrídění jejich provede Národní kulturní komise v dohodě s Osidlovacím úřadem a Fondem národní obnovy v Praze. K provádění zjištění a vytrídění vysílá Národní kulturní komise v Praze pověřence opatřené zmocněním předsedy této komise, který zastupuje ministra školství, věd a umění v určování vytríděných předmětů za státní kulturní majetek. Jména, jejich bydliště, jakož i úřední obvod jejich působnosti oznámí Národní kulturní komise Osidlovacímu úřadu a Fondu národní obnovy v Praze. Zjištění a vytrídění provedou na místě, kde jsou věci uskladněny (uschovány) z podnětu Fondu národní obnovy jeden pověřenec Národní kulturní komise a jeden zástupce Fondu národní obnovy, kteří rozhodují jednomyslně. Nedojde-li k dohodě o některém předmětu, zda je státním kulturním majetkem, rozhodnou pak ústředí Národní kulturní komise a Fondu národní obnovy.

5. Zjistí-li osidlovací úřad a Fond národní obnovy nebo jejich orgány, že v konfiskovaném movitém majetku jsou věci, které jest pokládati za státní kulturní majetek, vyvolají řízení podle odstavce 4.

6. Národní kulturní komisi přísluší správa a využití kulturního majetku, který byl podle těchto zásad zjištěn a vytríděn. Národní kulturní komise ocení vytríděné předměty podle zásad vyhlášky č. 1533/1948 Ú. l. I. (§§ 6 a 7 citované vyhlášky) a převezme je na základě

podrobných seznamů, v nichž každý předmět bude jednotlivě uveden, identifikován a oceněn, od Fondu národní obnovy nebo s jeho souhlasem od uschovatelů těchto předmětů (sběren a skladišť). Fond zatíží pak za převzaté věci Národní kulturní komisi přejímací cenou stanovenou obdobně podle vyhlášky č. 1533/1948 Ú. l. I. Pokud bude státní kulturní majetek pocházející ze zkonfiskovaného nepřátelského majetku prodán podle § 4, odst. 1, lit. d) zákona č. 137/1946 Sb., vydá Národní kulturní komise docílenou trhovou cenu po odpočtu nákladů prodeje, jež stíhají stranu prodávající, Fondu národní obnovy.

7. Věci, jež z jakýchkoliv důvodů nebudou Národní kulturní komisí účelně využity, dá tato dispošici Fondu; tyto věci zůstanou zatím v úschově Národní kulturní komise až do dalších opatření Fondu. Přejímací cena za věci, jež budou dány Fondu národní obnovy k dispošici, bude, jakmile budou Fondem převzaty, odepsána.

8. Národní kulturní komise hradí náklady odborného posouzení, vyřídění, ocenění a převozu státního kulturního majetku.

9. K provedení této dohody budou vydány ve shodě obou stran potřebné prováděcí pokyny.

Předseda Národní kulturní komise:

Dr. Z. Wirth v. r.

Osídlovacího úřadu a FNO:

Dr. M. Kreysa v. r.

ÚDU AV ČR, Praha, OD, fond NKK, kart. VIII, inv. č. 185; tisk